

значним зростанням продуктивності праці (0,43% на рік) [5, с. 18]. За даними Європейської Комісії, у Європейському Союзі у період з 2000 по 2004 роки щонайменше 45% фактичного зростання продуктивності було зумовлено використанням інформаційно-комунікаційних технологій, а у 2006 році інвестиції в інфраструктуру широкосмугових послуг сприяли отриманню додаткових прибутків у розмірі 82,4 млрд. євро або 0,71% ВВП [4].

Ретельний і системний аналіз стану та перспектив фінансування розвитку зв'язку в Україні є актуальним і має проводитись регулярно з метою виявлення головних тенденцій і факторів розвитку цієї складової загальнодержавної інфраструктури, а також попередження небажаних процесів гальмування темпів її розвитку. Адже прогрес цієї галузі впливає не лише на загальне економічне зростання, збільшення прямих іноземних інвестицій, а ще й має вплив на зменшення затрат на взаємодію, розширення меж ринку та збільшення інформаційних потоків, що асоціюються з розвитком телекомунікаційної сфери. Інвестиції в телекомунікаційну інфраструктуру позитивно впливають на потенціал зростання економіки та створюють стимули для зростання продуктивності та доходів у довгостроковій перспективі, особливо, якщо послуги телекомунікацій доступні широкому загалу споживачів.

#### **Література**

1. *Вплив мобільного зв'язку на економіку України. Звіт для Telenor ASA / Deloitte & Touche LLP. – січень 2008 року. – 58 с.*
2. *Офіційний сайт Державного комітету зв'язку та інформатизації України. – Режим доступу: <http://www.stc.gov.ua>.*
3. *Звіт про корпоративну соціальну відповідальність компанії «Київстар» за 2006-2008 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kyivstar.ua/responsibility>.*
4. *Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій в Україні. – Режим доступу: <http://www.ier.kiev.ua>.*
5. *Dale W. Jorgenson, Mun S. Ho, and Kevin J. Stiroh. A Retrospective Look at the U.S. Productivity Growth Resurgence // Journal of Economic Perspectives. – 2008. – Vol. 22, Number 1. – P. 3-24. – Режим доступу: [http://www.economics.harvard.edu/faculty/jorgenson/files/RetrospectiveLookUSProdGrowthResurg\\_JournalEconPerspectives.pdf](http://www.economics.harvard.edu/faculty/jorgenson/files/RetrospectiveLookUSProdGrowthResurg_JournalEconPerspectives.pdf).*
6. *Shane M. Greenstein & Pablo T. Spiller. Estimating the Welfare Effects of Digital Infrastructure / NBER Working Papers 5770, National Bureau of Economic Research, Inc., 1996. – Режим доступу: <http://ideas.repec.org/e/pgr134.html>.*

**Михайло ПРЕП'ЯЛО**

Тернопільський національний економічний університет

### **ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗЕМЕЛЬНОГО ОПОДАТКУВАННЯ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ФІСКАЛЬНІЙ ПРАКТИЦІ**

Відповідно до Податкового кодексу в Україні плата за використання земельних ресурсів справляється у формі земельного податку. Оподаткування власності на об'єкти житлової нерухомості у нашій державі запроваджується з 2013 року. За таких умов значний інтерес становить вивчення світового досвіду оподаткування землі та нерухомості у контексті розвитку вітчизняної податкової політики.

Проблематика земельного оподаткування постійно знаходиться у межах наукових досліджень. Серед класиків економічної теорії ґрунтовне вивчення здійснили Ф. Кене, Д. Мілль, В. Петті, Д. Рікардо, А. Сміт. З поміж вітчизняних науковців, які досліджували питання земельного оподаткування, слід виділити І. Буздалова, Р. Бурлака, В. Вишневського, Д. Гнатковича, М. Дем'яненка, Б. Пасхавера, М. Ратгауза, О. Сагайдака, В. Федосова, В. Фінашко.

Сучасна світова практика застосування земельного податку фокусується на наступних шести головних проблемах. Це, зокрема: визначення кола платників податку, бази оподаткування, ставки податку та гнучкість податкових надходжень в умовах інфляції, необхідність застосування

коригувальних коефіцієнтів, роль державних і місцевих органів влади та розрахунок потоків податкових надходжень. При цьому слід розглядати досвід державної реєстрації прав та обліку земельних ділянок в зарубіжних державах, тому що насамперед від доцільності та повноти обліку об'єктів податку залежать ефективність оподаткування і зростання податкових надходжень до бюджетів [1].

Світовий досвід виокремлює основні принципи, які дозволяють організувати та здійснювати земельне оподаткування найбільш доцільним чином.

1. Об'єктом оподаткування виступає земля. У деяких країнах один закон регулює оподаткування як землі, так і будівель (ФРН, Швеція, Туреччина); в інших – оподаткування землі і будівель здійснюється за допомогою різних законів (Австралія, Нова Зеландія, Данія) [2].

2. Основою для розрахунку бази податку частіше за все є ринкова вартість об'єктів оподаткування.

3. При визначенні вартості земельних ділянок переважно використовується не індивідуальна оцінка кожного окремо взятого об'єкта, а масова (загальна) оцінка – систематична оцінка землі з використанням статистичного аналізу і стандартних процедур.

4. Пільги надаються або соціально незахищеним суб'єктам оподаткування, або за видами земельних ділянок, що забезпечує здійснення суспільно корисних видів діяльності, а також по об'єктах, що знаходяться в державній власності, для уникнення «перекладання грошей з однієї кишені в іншу» [3]. Перевага при наданні пільг віддається об'єктам, а не платникам податків, оскільки податком обкладається земельна ділянка, а не її власник.

Прийнятним для України може стати зарубіжний досвід «єдиного податку» на землю та об'єкти, що на ній розташовані, адже це дозволяє максимально змістити податковий тягар у бік земельної ренти, що сприяє залученню інвестицій, зростанню ділової активності і приводить до збільшення чистої ринкової вартості забудованих земель.

Податкова політика в Україні, безсумнівно, потребує подальшого вдосконалення. Світовий досвід оподаткування земельних ділянок та нерухомості слід розглядати як важливу запоруку прийняття виважених та обґрунтованих рішень щодо розвитку вітчизняного податкового законодавства.

#### **Література**

1. *Ходов Л.Г. Податки на нерухомість: закордонний досвід, російські проблеми [Текст] / Л.Г. Ходов // Житлове питання. - 2009. - № 2. – С. 45-49.*
2. *Вишневецький В. Оподаткування нерухомості: теорія та зарубіжний досвід / В. Вишневецький, В. Чекіна // Фінанси України. – 2007. – № 11. – С. 67-71.*
3. *Шандіров О.Л. Оподаткування нерухомості за кордоном / О.Л. Шандіров // Фінанси. - 2007. - № 8. – С.46-48.*

**Олександр ПРУСЬКИЙ**

Тернопільський національний економічний університет

### **СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ**

Кризові явища в економіці та нестабільність фінансових ринків практично завжди негативним чином позначаються на сфері валютних відносин, зокрема на курсовій динаміці та пропорційності попиту й пропозиції іноземної валюти. Враховуючи високий рівень відкритості економіки України, значні обсяги експорту та імпорту відносно ВВП, далеко не оптимальну модель інтеграції вітчизняної економіки у світове господарство, національний валютний ринок завжди знаходиться під загрозою дестабілізації та є об'єктом активного державного регулювання з боку Національного банку.

Якщо аналізувати функціонування валютного ринку України впродовж 2012 року, то його можна розглядати у розрізі двох умовних періодів. Так, у першому півріччі національна валюта